

Bogu na čast,

GASILEC

bližnjemu na pomoč!

Izdaja odbor deželne zveze kranjskih gasilnih društev. — Urejuje tajnik Fran Ks. Trošt na Igu pri Ljubljani. — List izhaja poljubno po potrebi v nedoločenem času, vendar vsaj štirikrat na leto, in ga dobivajo člani zveze brezplačno.

Gasilci.

Leta 1908. obhaja naš milostni vladar šestdesetletnico svoje vlade. Ker ni v intencijah prirejati hrupnih veselje, tem lepše pa napravljati dobrodelne ustanove, je sklenil zvezni gasilski odbor ustanoviti „Cesarja Franca Jožefa I. jubeljno ustanovo“ za v službi ponesrečene gasilce, oziroma njihove vdove in sirote.

Da se to omogoči, je treba denarnih pomočkov. Podpisani odbor se obrača zaraditega do Vas, gasilci, da kaj prispevate v ta namen po svoji moči in nabirate tudi pri svojih prijateljih denarne prispevke. Tovariši načelniki, pojasnite blagi namen: „Gasilci za gasilce“, bodi Vam geslo! Nabirajte prispevke; vsak najmanjši dar se sprejme s hvaležnostjo, da se uresniči ta ustanovitev po reku „kamen do kamena palača“. Delujmo po geslu: Z združenimi močmi. Nabran denar je pošiljati naravnost zveznemu blagajniku tovarišu Fr. Ks. Trošt-u na Igu pod Ljubljano; ta bode vlagal denar v hranilnico in potrjeval pošiljatve v „Gasilec“. Torej tovariši „Na delo!“

Na pomoč!

Zvezni odbor.

Gjuro Stjepan Deželić.

Dne 28. oktobra 1907 je preminul v Zagrebu Gjuro Stjepan Deželić v 70. letu svoje dobe.

Ko je brzojav raznesel tožno vest po širni nam bratski Hrvatski, zaplakali so ognjegasci, izgubili so svojega očeta, svojega svetovca in pokrovitelja. Ne samo Hrvati, tudi Slovenci in Čehi žalujejo na preranem grobu neumornega delavca na gasilskem polju, na izgubi vnetega književnika in Slovana, ki je ljubil iskreno svoje bratske narode.

Ni mi nalog, da bi pisal o pokojnem Deželiću kot književniku, ne kot odličnem uradniku kraljevega mesta Zagreba; omenjati mi je le nakratko njega delavnost na gasilskem polju, na katerem je počel orati ledino na Hrvatskem liki naš oče Doberlet na Kranjskem. Pobratima, hodila sta z roko v roki na procvitu gasilstva med svojima narodoma.

Deželić je spisal več knjig in brošur v domačem hrvatskem jeziku o gasilstvu; on je bil ustanovitelj »Hrvatske vatrogasne zajednice«, ki se je ustanovila l. 1876, koje delovanje priznavajo vsi gasilci. Prvi vežbovnik za gasilce je izdal on, da je delo popolno, spričuje že tretja izdaja; uvedel je povsod hrvatski poveljevalni jezik. Da se gasilstvo v Hrvatski povzdigne, je osnoval »Vatrogasni vestnik« l. 1896. Vanj je pisal članke sam in pregledal rokopise za vsako številko pred natiskom. Deželić je bil tudi posebej ljubezen do vsakega, kdor se je zatekel k njemu. Visok dostojanstvenik, a vendar ljub sodrug in tovariš najprostejšemu gasilcu, s katerim se je pogovarjal o gasilstvu v domači preprosti vasi.

Bilo je leta 1898., pot me je zanesla v Zagreb, pobratim Mirko Kolarić, tajnik »Vatrogasne zajednice«, mi reče, da je

Deželić opetovano izrazil željo, da bi me poznal. Torej k njemu, k dičnemu vojvodi hrvatskih gasilcev! V malo trenutkih sva se sporazumela, bila sva tovariša. One odkritosrčne ljubezni ne bom pozabil, niti onih besed, s kojima me je navduševal za gasilstvo!

Govoril je o našem Doberletu, govoril je kot mož, ki je poznal našega očeta, s katerim sta marsikatero skupno uganila v prid gasilstva, bila sta opora drug drugemu. In tega moža ni več med živimi. Tudi on je moral tja, kamor pojdemo vsi, a zapustil nam je spomin delavnosti, tudi v gasilstvu. Senator kraljevega mesta Zagreba, pač ena najodličnejših oseb, vse ga je spoštovalo in se mu klanjalo, beseda njegova je bila često odločilna, a mož se ni sramoval gasilskega kroja, ponosen je bil, ko je nastopal v njem kot predsednik zajednice, ko je stopil v krog svojih tovarišev gasilcev, ki so ga ljubili in spoštovali, ter slušali njegovo zapoved.

Za zasluge je bil Deželić odlikovan mnogobrojno od raznih mest in društev, dičil ga je viteški red Franc Jožefa I., a pač največja odlika bila je ljubezen, koju je vžival v svojem narodu.

Pogreb dne 30. oktobra je bil impozanten. Kaj takega Zagreb že dolgo ni videl. Razen gasilskih čet, prihiteli so razni odličnjaki in zastopniki društev izkazati umrlemu poslednjo čast. »Vatrogasna zajednica« je pa sklenila, da naj imajo gasilna društva šestmesečno žalovanje in ne prirejajo v tem času veselje, ter naj vsaj tako počaste spomin prvega svojega vojvode in predsednika.

Tudi mi slovenski gasilci se pridružujemo žalovanju, saj smo edini in skupni na gasilskem polju. Zajednici pa želimo, da si izbere vrednega naslednika Deželiću, ki bo hodil po od njega začrtanih potih v prosep gasilstva v milem nam bratskem narodu.

Večna slava in pokoj Deželiću.

Trošt.

Zvezine zadeve.

Zapisnik odboroze seje zveznega odbora dne 2. novembra 1907.

Navzoči: Dobrlet načelnik, Petrič podnačelnik; Debelak, Rus, Ogorelec, Luser, Tratar, Stricelj, Mayer, Merher in tajnik Trošt, odborniki; odbornik Fajdiga je svojo odsotnost opravičil.

Točno ob poludeseti uri dopoldne otvori načelnik sejo in pozdravi navzočnike.

Najprej se načelnik spominja dne 28. oktobra t. l. umrlega načelnika hrvaške vatrogasne zajednice Gjuro Stjepana Deželića. Senator Deželić ni bil samo književnik, marveč organizator gasilstva na Hrvaškem, ustanovitelj in načelnik zveze gasilnih društev. Blag spomin vrlemu možu. (V znak sožalja se dvignejo pričujoči raz sedeže.)

Zveza je poslala bratski zvezi tudi sožalno brzojavko.

Tajnik Trošt poda poročilo za čas od zadnje plenarne seje. Zveza šteje 138 prostovoljnih gasilnih društev s 4525 člani. Tekom leta so se ustanovila gasilna društva v Žabnici, Pijavi gorici, Godoviču, Tomišlju, Verbljenih, Veliki Loki, Stožicah, Sv. Petru pri Rudolfovem, Vačah, Vavti vasi in pri Beli cerkvi. Nekaj teh društev je že pristopilo k zvezi, a druga pristopijo z novim letom 1908.

Pri ustanovitvi je na povabilo dotičnega županstva pri-sostvoval zvezni tajnik, ki je imel v to primeren pouk.

K zvezi je pristopilo tudi prostovoljnogasilno društvo v Idriji. Bolniške podpore so se podelile več članom v znesku 373 K, kar odbor naknadno odobri.

Denarno stanje zveze je imenovati ugodno. Ob sklepu računa je bilo 3900 K 12 v dohodkov in 2693 K 03 v stroškov, torej 1207 K 09 v blagajniškega ostanka, ki je naložen v »Kmetški posojilnici« in poštni hranilnici. Plačati je še tiskarske stroške za »Gasilec«, naročiti je nekaj pošilj tiskovin, a prejeti je še pristojbine za inserate v listu. Poročilo se je odobrilo.

Sklene se vložiti peticijo na deželni zbor, da se spremeni postava z dne 20. avgusta 1884. leta in prispevki zavarovalnic zvišajo od 2% na 4%, a te prispevke morajo plačati zavarovalnice iz svojih dohodkov in ne jih terjati od zavarovancev.

Tovariš Rus pripomni, da je prošnjo vsestransko dobro utemeljiti in ne prenehati s peticijo, dokler se ji ne ugodí. Druge deželne zveze so tudi sklenile peticije. S temi dohodki, ki jih ima, stražnogasilni zaklad ne more več izhajati zaradi množenja društev.

Sklene se opozoriti društva z okrožnico na zidavo gasilnih domov in gospodarstvo.

Pretresuje se 121 prošnja gasilnih društev za subvencijo iz stražnogasilnega zaklada. Po resnem preudarku in debati se sklene priporočiti 111 gasilnih društev, a 10 prošnja se je moralo zavrniti iz raznih temeljitih vzrokov. Društva so se uvrstila razen Ljubljane v pet razredov, in sicer s podporami po 200, 175, 150, 100 in 75 kron.

Da se zadosti na zadnjem občnem zboru v Skofji Loki izraženi želji, da se pokliče mesto tajnika, ki je po § 17. pravil tako član odbora še eden član v odbor, se po utemeljevanju tovariša Rusa imenuje tajnik stalnim, kot poslovodja zveze, kar se soglasno sprejme.

Tovariš Rus predlaga, naj se zaostanki pri gasilnih društvih iztirjajo pismenim potom, a če to ne pomaga, naj odbornik dotičnega okraja osebno poizveduje po vzrokih in jih skuša odpraviti. Sprejeto.

Načelnik Dobrlet povzame besedo in stavi sledeči predlog: Bližamo se važnemu letu, ko bode obhajal naš presvitli vladar svojo šestdesetletnico vladanja. Da se spomin na ta izredni dogodek ohrani, skleni odbor napraviti »Cesarja Franc Jožefa I. jubilejsko ustanovo« za v službi ponesrečene gasilce, oziroma njihove vdove ali sirote. Obresti te ustanove bi podeljeval vsako leto zvezni odbor najpotrebnejšemu gasilcu. Sredstva za to ustanovo naj bi se nabirala s prostovoljnimi doneski, med gasilci in njih prijatelji, v to naj tudi pripomore zvezna blagajnica.

Predlog načelnika, ki je takoj zagotovil iz svojega znesek 50 K, je bil z navdušenjem sprejet.

Tovariš Petrič predlaga, naj bi izdala zveza primeren »Gasilski koledarček« s statistiko gasilnih društev, važnimi odločbami in primernimi članki. V koledarček sprejeti se imajo tudi inserati. Čisti dohodek se obrni za »Jubilejno ustanovo«. Predlog je bil sprejet; tajniku se naroči, da ukrene potrebno v tej stvari.

Tovariš Ogorelec predlaga naj bi tajnik izdeloval prošnje gasilnim društvom za podelitev kolajne za 25 letno službovanje, in to posebno takim, ki sami ne morejo tega storiti. Se ugodí.

Določi se, da bodi prihodnji občni zbor zveze dne 15. avgusta 1908. Tovariš Mayer predlaga Vrhniko za kraj zborovanja, ako ne bi nastale kakršnekoli ovire. Tovariš Stricelj podpira predlog, to posebno ker obhaja vrhniško gasilno društvo svojo

tridesetletnico, a leta 1910. bodi zborovanje v Ljubljani ob priliki obhajanja štiridesetletnice gasilnega društva in sestanka slovanskih gasilnih društev. Sprejeto.

Načelnik Dobrlet se še spominja dolgoletnega tovariša Ahčina, ki zapušča prihodnje dni svoje rodno mesto in se preseli v Gradec; na to se zahvali tovarišem za vztrajnost in zanimivo debato ter sklene po tri in pol urni obravnavi sejo.

Gg. načelnikom!

Vsled večkrat izražene želje sklenil je zvezni odbor izdati za leto 1908. »Gasilski koledar« in to v priročni knjižici, ki naj obenem služi za beležke.

Vsebina bode poleg koledarja za leto 1908 še 1.) zaznamek vseh zveznih gasilnih društev Kranjske z letnico ustanovitve, imenom načelnika in številom članov. 2.) Poučni sestavki o gasilstvu.

Da se omogoči nakup »Koledarja« vsakemu gasilcu, se je cena določila s samo 50 h za v popolno platno vezani izvod.

Čisti dohodek je namenjen za ustanovni sklad »Jubilejske ustanove« v prid onemoglim, v službi ponesrečenim gasilcem, oziroma njihovim vdovam in sirotam.

Načelnik gasilnih društev se vljudo opozorí, da nabirajo za »Koledar« naročnikov, da se jih zadostno število natisne.

Ker je namen blag in cena nizka, je upati mnogobrojne naročitve. Prijave je poslati tajniku zveze Fran Ks. Troštu na Igu pod Ljubljano gotovo do 8. decembra 1907.

Na pomoč!

Zvezni odbor.

Gasilstvo in občina.

Ni mi pisati o kakršnemkoli razmerju med gasilstvom in občino, nego o delovanju gasilstva v občini in o zaupanju do gasilstva. Res se je o tem mnogo pisalo in govorilo, nič novega torej ni, ali vendar hočem pojasniti nekatere stvari glede na naša vaška gasilna društva.

Dve vprašanji sta: 1. kaj hoče gasilstvo? 2. kako more dosežati gasilstvo sebi primerno stališče?

Prvo vprašanje bi bilo prav odveč razmotrivati na široko v »Gasilcu«, ki je le gasilcem namenjen, ali vendar nekaj opazk tudi ne bo škodovalo.

Glavna naloga gasilstva je, da prebivalcem v domači in sosednih vaseh ob požaru hitro pomaga. Nobeno gasilno društvo pa ni zadovoljno samo s tem delovanjem, nego tudi ob vsaki drugi priliki priskoči po svoji moči v prid bližnjiku. Mar naj govorimo o delovanju gasilcev pri vremenskih ne-zgodah, kakor pri povodnjih in drugih ne-zgodah. Ni treba gasilcev opozarjati in klicati. Sami prihite na kraj nesreče, često prej nego oni, ki jih je nesreča zadela. Ne varujoč svoje zdravje, ne življenje, pomaga gasilec svojemu bližnjiku. Še nikdar ni vprašal gasilec: »Kdo je v nesreči?« Sam je pomagal tudi svojemu smrtnemu sovražniku. In kako plačilo ima za to? — Pravi gasilec neče plačila! Ali nekaj more in mora zahtevati — priznanje svojemu delovanju! Tam kjer ni priznanja, izgubi se veselje do delovanja; kjer pa manjka veselja do delovanja, je najboljše delo polovičarsko ali ničevno! Hočemo pa, da se gasilstvo ne le vzdrži, nego tudi razvija in krepi.

Zato pa moramo stremiti in vse moči napeti, da dobimo zaslužno priznanje. Če stori gasilstvo svojo dolžnost in je neustrašeno, mora se spreobrniti tudi najtrdosrčnejši nasprotnik. Nobeno gasilno društvo še ni bilo ustanovljeno, kjer bi mu ne bilo nasprotnikov, in čim dalje se oziramo v prošlost, tem srditejši je bil boj. Časi so bili, še ni dolgo od tega, ko se je ustanovitev kar preprečila. Zakaj? Pravega odgovora nasprotniki niso mogli dati, ostali so ga navadno dolžni. Da, v naši lepi domovini je krajev, kjer so takoime-novani »izobraženci« preprečali ustanovitev gasilnega društva, češ, da bode gasilstvo škodovalo že obstoječim društvom. Toda časi se izpreminjajo; mnogi nekdanji nasprotniki so

postali najboljši pospešitelji gasilstva. Boj za priznanje imamo še danes v mnogih občinah.

Poskusiti hočem pokazati pot, po kateri naj pride gasilstvo do pristojne veljave. Mogoče se motim in izkušenejši tovariš bi bolje pogodil stvar. Ni mi, da bi hotel koga žaliti, ali razodenem samo svoje mnenje, svoje nazore.

Če hoče priti gasilno društvo do veljave, mora imeti dvojno okolnost, in sicer: notranjo organizacijo in nastop na zunaj.

Temelji dobre organizacije gasilstva so zaupanje možva do svojih voditeljev na eni, marljivost in sposobnost voditeljev na drugi strani.

Moštvo se ne sme dati zapeljati ali prevariti v nobenem slučaju, voliti pa le najposobnejše za svoje vodje. Ljudje, ki streme samo po lepih naramnicah, niso sposobni za vodje, prav tako naj častihlepneži in sebičneži nimajo prostora v gasilnem društvu. Pri gasilstvu ni družega, nego delo in delati mora vsakdo, pa ni, da bi moral biti prav vodja.

Načelnik društva izkušaj najprej zbuditi v svojem moštvu veselje in ljubezen do službe in najboljši pomoček za to je »delo«. Prvi točki zborovanja naj se vedno glasita: 1. Kaj smo v pretečenem letu izvršili? 2. Kaj bomo storili v novem letu? Dela gotovo ne zmanjka v nobenem društvu. Delo pa mora biti tako, da zbuja vsakemu zanimanje in tako, na katero je gasilec ponosen. Če rečejo člani: »To smo mi naredili«, imajo gotovo veselje in ljubav do službe.

Drugi pomoček je čut tovarištva. Tu se da mnogo doseči. Gasilci naj si ne bodo samo v službi, ampak tudi izven službe dobri tovariši. Med dobrimi tovariši naj se ne trpi hinavstva, vsak povej svoje mnenje odkrito in pošteno, brez da bi se drugi nad tem izpodtikali. Odkritosrčnost je znamenje pravega gasilca. Prilizavost, zahrbtnost ali celo obrekovanje prepustimo ničvrednežem!

Vsak gasilec imej načelo, da se o gasilskih stvareh ne prepira nikdar v gostilni. Če komu ni kaj prav, naj to pove v zboru. Kdor tu ne govori, nima pravice govoriti drugje. Marsikak prepir bi bil tako odstranjen; zakaj če so glave razgrete da beseda besedo, nastane prepir in sloga, ki smo jo komaj dosegli, se razruši.

Prav je, da išče gasilec razvedrila po storjenem delu pri kupici vina ali piva, če mu to dopuščajo pomočki, ali vse naj ima svojo mero in svoje meje. Ako so gasilci vedno složni v boju in miru, jim ne bode izostalo priznanje od stanovancev. Delovanje v občini in občevanje na zunaj, stavi do gasilca mnogo nalog. To je najprej zunanje znamenje, po katerem se gasilca loči — kroj ali uniforma. To je naša častna obleka in taka mora vedno ostati. Žalibog, da temu ni vedno tako, zakaj često se spuste gasilci v prepir, čeprav so v uniformi. Govori se potem, ne kdo je to napravil, kdo povzročil temveč — gasilci so bili, celo društvo je omadeževano po krivdi posameznika. To vemo vsi iz skušnje. Kako pa, da morajo trpeti vsi zaradi posameznika? Zato bodi častna dolžnost vsakega, dokler je v uniformi, da dela s svojim obnašanjem čast gasilnemu društvu.

Večkrat opazamo gasilce, da tudi izven službe oblečejo svoj gasilski jopič ali bluzo, a za pokrivalo jim služi klobuk. Ali je to priporočljivo in pripravno ali ne, o tem pač ni dvoma. Res misli marsikdo: bluzo sem si kupil sam in jo smem nositi kadar hočem. Ne! Celokupnosti se mora vsak podvreči. Odpomoglo bi se temu tako, da so bluze društvena last, in tudi to se da polagoma doseči, sevé, naenkrat to ni dosegljivo. Marsikdo bo mislil, da je to malenkost, toda skušnja uči, da temu ni tako.

Važnejše je delovanje gasilstva v občini. Tu je dovolj dela, ki prinese priznanje. Če hoče postati gasilstvo to, kar mora biti, se mora pobriniti najprej, da si pridobi zaupanje prebivalstva. Prebivalstvo mora imeti prepričanje, da je gasilstvo neobhodno potrebno. Naloga gasilstva je, da svoj delokrog dobro pozna. Poveljnik in vodje poznajo naj vse hiše in vedo, kako in kod se voda najbližje napelje po razstavljenih ceveh. Dobro je poznati vse vodnjake, ki imajo dovolj vode za uspešno delovanje, slabi vodnjaki, ki imajo malo vode, naj se raje izpuste, da se ob požaru ne izgublja dragega časa. Gasilci naj ne čakajo na pomoč drugih ljudi,

ampak sami naj začno delo. To bode gotovo pripomoglo k ugledu. Skozi marsikatero vas teče potočič, a ni jezu, ni globokejšje vode, gasilec naj ve, kje bi se dala voda zajeziti, in imej celo v slučaju nesreče pripravljene deske, da vodo lahko hitro zajezi, saj je znano, da mora biti srebalna košara cela v vodi, da more srebati. Gasilstvo pripomore tudi mnogo do vodovoda, ker često da samo prvi vzpodbudek v to. Ljudstvo uvidi korist in ne straši se stroškov in dela.

Največja hiba je še takozvani »ogled dimnikov«. Smejati se je, kakšni so često ti ogledi. Na ogled pride župan, z njim morda še kak gasilec. Pri hiši na vratih se vpraša hišnega gospodarja, ali je dimnik v redu? Ogled je končan. Čemu taka pot, rajše naj bi ostal župan doma. Ogled zaradi ognja ima pač druge dolžnosti. Ogleda naj se v podstrešju, jeli dovelj tlakovano, ali ni poleg dimnikov seno ali slama, ali ni poleg hiše lahkovnetljivih tvarin. Če bi se ogled natančno izvršil, bi bila marsikatera nesreča manj. Res so v ta namen postave, ali kaj, ko se ne izpolnujejo, kazni tudi ne pomagajo; največ pripomore v to lepa mirna pot, stvaren pouk, ne pa cela vrsta paragrafov.

Na pogorišču ima gasilstvo večkrat težavno nalogo, ker se nihče neče ukloniti naredbam. Nepoklicani, nerazumni napravijo često največje zmešnjave. Pozneje je gasilstvo za to odgovorno. Najboljši varuhi ne morejo preprečiti nepotrebnega izpraznjenja in poškodovanja predmetov. Župan ali svetovalec bodi vedno pri požaru, da skrbi za red in mir, posebno pa da priganja zijala prodajajoče gledalce k delu.

Težave so pa posebno zaradi priprege, občina naj se tu strogo opomni na dolžnost. Najboljši pripomoček je v to, da se javno razglasi, da tisti, ki prvi pride s konji dobi toliko nagrade, a ta mora biti dobra, da spodbuja ljudi. Saj še toliko nagrada, katero plača občina lastniku konj, je malenkostna, v primeri s tem, koliko nesreče se odvrne, če dospe gasilstvo še pravočasno na pogorišče. Če gasilstvo vse to upošteva, prišlo bode gotovo do svojega vzvišenega cilja.

F. K.

Kake vrste brizgalnice si naročimo!

To vprašanje nastane vselej, kadar se ustanovi novo društvo, ali pa če si želi kaka občina brizgalnico naročiti. Nihče ne ve, kaj bi bilo praktičneje, za domače potrebe. Govori se, pojdimo tja in tja in pogledajmo brizgalnico ali pa se obrnimo do kakega starega gasilca, da nam ta svetuje.

V takih primerih najbolje ukrene vsako novo gasilno društvo ali pa občina, če se obrne glede tega na Zvezo kranjskih gasilnih društev. Ta bode gotovo po želji svetovala brizgo, ki bo primerna okolščinam ali pa bo poslala na lice mesta svojega poverjenika, da se prepriča, kako lego ima vas, ima li dovolj tekoče vode ali pa studenec, da ve potem svetovati, kakšna brizga je potrebna in koliko cevi potrebuje, da se more v slučaju potrebe tudi uspešno delati.

Kaj pomaga gasilnim društvom ali pa občinam, ki naročajo brizgalno, a pride požar, pa jim primanjkuje črpalnih ali brizgalnih cevi ali pa ima brizga tako malo dimenzijo, da ne more zadoščati zahtevam. Če je brizga male vrste, se razume, da ni delovanje tako uspešno, kakor pa z veliko, a more biti tudi nasprotno, da je časih manjša brizga bolj na mestu kakor pa velika. To je vse odvisno od količine in globočine vode in še več pa od daljave gorečega predmeta.

V takih primerih bodi vedno na misli: Brizga mora vodo sama zajemati, de je ni potreba donašati in s tem mučiti ljudi. Urejena mora pa biti tudi tako, da meče vodo, če jo je treba vanjo donašati. Vsaka brizgalna naj ima toliko jakosti, da zajema vodo vsaj osem metrov globoko in da se more na njo 60 do 100 metrov cevi nastaviti. To velja seveda za občine, kjer nimajo gasilnega društva. Gasilna društva pa naj si omislijo brizgalno, ki bo z lahkoto delala na 200 ali 300 metrov daljave.

Mnogokrat se štedi pri kupovanju strojev misleč, samo da je brizgalnica pri domu, pa je že vse dobro. Seveda takoj pri početku požara je vsaka mala brizgalnica dobro došla, ali če se ogenj razširi, je treba brizgati s silnim curkom, da se

gorljivi predmet vduši, zakaj samo brizganje z vodo brez prave jakosti ne hasne nič, ampak daje še celo hrano ognju in ga pospešuje.

Male brizgalnice naj bodo, če le mogoče na dveh ali pa štirih kolesih, da se more takoj hiteti na pogorišče in naj imajo vedno toliko brizgalnih cevi pri sebi, da se delo lahko takoj prične, in ne šele pri požaru opaziti, da je premalo teh ali onih cevi, zakaj tako delovanje je v veliko škodo društvu, posebno na ugledu, pa tudi nesrečniku samemu, ki komaj čaka, da se mu nudi hitra in uspešna pomoč.

Pri naročilu brizgalnice je treba vpoštevati, kakšne vrste se ponuja društvu ali občini v nakup.

Iz cenovnikov razvidimo velikokrat v cenah velike razlike, dasi so mogoče slike enake. Opažamo, da ena tvornica z drugo konkurira s tem, da brizgo daje ceneje, kakor druga, in to seveda naročitelji uvažujejo kot merodajno. To pa ni vselej na mestu. Ako točno primerjamo cenovnike različnih firm, bomo opazili sestavo brizgalne in njene opreme. Vsaka tvornica ima različno opremo in tudi sestavo.

Kadar se tedaj odločimo za brizgalnico, gledati nam je, da si izberemo tako, ki ima vetrnik iz bakra in valje iz medi, ki naj imajo pri malih brizgah vsaj 90 mm premera pri velikih pa 120 do 125 mm.

Kaj dosežemo s tem?

Tam kjer se odloči društvo za brizgo, ki ima 90 mm premera, delovalo bo že uspešno, zakaj taka brizgalka daje 140 do 160 litrov vode v minuti, za delovanje pa potrebuje 4 do 6 ljudi in moremo uporabiti do 150 metrov konopnih cevi. Taka brizgalka pa zajema tudi že na 8 metrov globoko. Tedaj je taka brizga primerna večinoma za vsako globoko vodnjaka. Dalje je treba gledati na to, da ima ista odprtine številka 6 »Metz«, da se v slučaju, če pride od sosesčine pomoč, more z njimi sodelovati in sosedne cevi priklopiti, če zahteva potreba. Kolikokrat nastane ravno v takih slučajih velika nepravilna v delovanju, ko pride več gasilnih društev na pogorišče pa imajo različne vijake, ki se ne dajo sklopiti, drug z drugim spojiti. Če imamo pa normalne veličine cevi in vijakov, se nam ni treba bati, da se bo pokazala kaka nepravilna v sodelovanju s sosednimi brizgalnicami. Vedno moramo tedaj misliti na to, da si naročimo brizgalko, ki ne bo samo nam po volji, nego da bomo z njo mogli tudi z združenimi močmi delovati. To pa bomo dosegli, če se držimo načela, da mora imeti normalne vijake številka 6, »Metzove«. Opomnim tukaj, da imajo tudi številko 6 »Knaustove« brizge, a te niso za naše razmere, kajti naši vijaki številka 6 »Metzovi« se z vijaki številka 6 »Knaustovimi« ne spajajo in tako bi nastala pogosto nepravilna, ki se ne da tako lahko odpraviti, če ni kakega »podmetnega spoja«, ki spaja te dve številki na enakomerno številko.

Brizgalnice velike sestave na štirih kolesih naj bodo na vzmeteh (peresih). Taka brizgalna je v ceni nekaj dražja, a ista se varuje tembolj, ker leži ves stroj na vzmeteh in se tako mirno ziblje; pri delovanju se vzmeti zapro. Pri naročilu take brizgalke je treba torej paziti, da tvorničar tako izdelava, da se vzmeti zapirajo pri delovanju in odpirajo pri vožnji.

Vsaka brizgalna naj bo tudi sestavljena tako, da se okrene na mestu. Tehnika je že danes tako daleč dospela, da dobimo brizgalke, ki jih ni potreba okretati ali obračati. Take zajemajo in mečejo vodo na obeh straneh. Ta sestava pokazala se je praktična posebno, ker društvo prihiti na pogorišče, ne da bi vedelo, na kateri strani se nahaja voda. S pomočjo take brizgalne je onemogućena vsaka nepravilna, zakaj, imaš vodo desno, postaviš sesalne cevi desno, imaš vodo levo, postaviš jih levo in tako zamoreš čez malo časa brizgati. Tudi pri njih je paziti, da dobi društvo 8 m sesalnih in potrebno dolžino brizgalnih cevi. Če se bomo držali vedno teh načel, potem smo lahko uverjeni, da ne pridemo v nepravilno in da bomo mogli povsod in vedno uspešno delovati.

O vzdrževanju konopnih in gumastih cevi.

V zadnjem »Gasilcu« sem opisal važnost gumovih vlog in čistost brizgalnic. Danes hočem pa v kratkem podati

kratko navodilo o postopanju s konopnimi in gumastimi cevmi.

Že mnogokrat sem opazil, da mnogo gasilnih društev nič kaj ne pazi na čistost cevi sploh.

Prišedši od vaje domov, zmečejo mokre cevi kar tako na kup, kakor jih zmečejo pri končani vaji ali pa po požaru. Društva po mestih in ona, ki so že večkrat imela nepravilne s cevmi — se glede vzdrževanja drže reda, ker so jih izučili tega nova naročila in stroški. Na deželi je seveda v tem pogledu malo težje, zakaj na deželi je malo društev, ki bi imela svojega orodjarja, da bi vzdrževal gasilno orodje, ker tega ne dopuščajo denarna sredstva ali pa takih društev samo neče žrtvovati. Z malenkostnimi stroški da se mnogo prihrani prav pri ceveh, če se jih hrani v redu, nasprotno pa se lahko dogodi, da se morajo cevi znova naročiti skoro vsako leto, če se mnogo rabijo in ne čistijo,

V poletnem času so večkrat vaje in opazil sem, da društva uporabljajo pri vajah vedno cevi, in sicer dobre cevi, ki morajo biti vedno pripravljene le za požar, da se tam ne zgodi kaka nezgoda.

Pri vajah je dobra vsaka druga cev, stara ali pa samo gumasta, takojimeno »ročna cev«. Ta cev je navadno znotraj gumasta zategadelj, da se pri delovanju dotični brizgalničar ali mlazničar ne zmoči, zakaj ta cev ne propušča vode, dočim druge cevi, ki so že dlje časa v rabi vedno propuščajo vodo vsaj toliko, da se mlazničar ob dolgotrajnem delovanju kolikortoliko zmoči.

Toplo bi priporočal v interesu društvene blagajne, da se rabijo pri vajah samo kratke gumaste cevi, zakaj tiste ne propuščajo vode in so čisto dobre za vaje. Drugače je, če društvo odredi glavno vajo. Tedaj je pač treba žrtvovati večjo dolžino cevi, da se pokaže napredovanje moštva v vaji za slučaj požara.

Ob takih prilikah pa bodi vselej naloga društvenega načelnika, ki strogo zaukaži, da se cevi takoj po končani vaji čisto operejo in obesijo v stolp za cevi, če ga društvo ima, če ne, zadošča tudi kozolec, ki je za silo tudi dober. Čim bolj so cevi na zraku in prepihu, tim prej bodo suhe in zopet dobre za delo. Na solncu jih ni dobro sušiti, ker se tkovina preveč razsuši in tako postanejo cevi redke. Opazil sem tudi, da se cevi redkokdaj okrtajo pri pranju in da jih, čim so prišle s pogorišča, kar obesijo. Cevi je treba vselej oprati, dasi so mokre, zakaj, saj je znano: cevi večinoma vlačijo po tleh od enega gorečega predmeta do drugega in se onesnažijo s takim nepravilnim postopanjem ter se jih prime pesek in enako blato. Pesek in blato, kakor je nam znano, grize vsak predmet, posebno pa tkanino, in naravno postane cev trhla. Ko se cevi tako eno ali dve leti vzdržujejo površno in se ne čistijo, postanejo sameobsebi za nič, zakaj kakor hitro pride v tako cev zopet voda in je tlak znatno močan, jo raznese, cev poči. Tako nastajajo potem na ceveh luknje druga pri drugi, da jih treba še pri požaru krpiti na vseh koncih in krajih. Da je delovanje s tako cevjo brez pomena, uvidi vsak pameten gasilec sam. Če cev na več krajih pušča, nima stroj jakosti, zakaj namesto, da bi cev brizgala vodo pri ustniku, brizga jo na sto drugih krajih! Zaradi takih cevi se dostikrat ne more gasiti uspešno in tudi ne doseči jakkega curka, ki bi uničil goreči predmet! Torej princip bodi, da so cevi vedno dobro oprane, okrtane, posušene, potem naj se šele namotajo na voziček, ali motovilo za cevi.

Opazil sem že večkrat tako namotane cevi, ki so bile sicer suhe, a polne blata. Kakor rečeno, tako postopanje ni samo v škodo društvu, nego ima društvo nepravilne. Kako slab utisk napravi tak nered na prišleca! Priliko sem imel, da sem neko društvo posetil iznenada. Ko sem poprosil gospoda načelnika, naj mi pokaže gasilni dom, ker bi ga rad pregledal, se je začel obotavljati in mi praviti, da ni nič kaj v redu in da se ni treba truditi in da tako nimajo nič novega. Ko sem le zahteval upogled v gasilni dom, sem zapazil, da je bil stroj poln blata, da sem se zgražal nad njim in da so bile cevi razmetane po vseh kotih. Na moje vprašanje zakaj se orodje ni očistilo in priredilo za slučaj novega požara, mi je gospod načelnik rekel, da ni imel časa misliti

na to. Ko ga vprašam: »Kako dolgo ste že načelnik?« Mi odgovori: »Šele emo leto!« Torej v teku enega leta niste imeli časa dati brizgalnice in cevi očistiti; tako postopanje je pač vredno graje.

Nisem hotel te neprimljive obelodaniti, ali večkrat se mi primerjajo enaki taki slučajji in je dobro, da si načelniki zapomnijo kako neprijeten je tak obisk, ko mora kot načelnik svoj vpliv pokazati v vsej umazanosti! Tedaj, načelniki, bodite tudi glede tega vedno na čistem!

Ko smo cevi očistili in posušili treba jih je zopet zviti v kolače, ako se nima vozička ali pa ročnih motovil. Jaz bi torej priporočal vsakemu društvu, da naroči cevni voziček, zakaj na takem vozičku so cevi lepo zložene, ena za drugo spojene in ostanejo suhe. A glavno je, da se pri požaru morejo za par minut raztegniti in skleniti s strojem. Motovila so le tam koristna, kjer se potrebuje mala dolžina cevi, a že tak slučaj je spojen z zamudo časa, ker se mora kos po kosu spajati in se s tem izgubi mnogo časa. Vendar naj bo to vsaj tam, kjer imajo malo cevi in jih sploh mnogo ne potrebujejo. Vsako društvo naj ima voziček. Z malimi stroški, kar stane voziček, prihranimo si jih že pri nakupovanju novih cevi.

V nekaterih krajih sem opazil tudi, da imajo gumirane cevi, da si s tem misleč prihranijo na večkratnem naročevanju konopnih cevi. Jaz sem proti tem cevem. Zakaj cevi so trikrat dražje od konopnih, so za prevažanje pretežke, imajo to slabost, da v vročih dnevih gumova vloga odpusti ali pa se prilepi; čim se posuši, dobi tudi razpoke in cev propušča vodo tako, kakor vsaka druga konopna cev. Tako smo potrošili na njo trikrat toliko, za tako ceno bi bili lahko trikrat naročili nove konopne cevi.

Tudi se ne dajo te cevi tako krpiti, kakor navadne cevi, ker toplo železo, ki ga rabimo pri navadnih cevih, gumirano cev uniči.

Sploh pa krpanje cevi nima vselej zaželenega uspeha, ker taka cev zopet rada počí, vendar se ta praksa pri naših društvih ponavlja in je prav, da se slavna društva obračajo vselej glede navodila na zvezo, ki bo gotovo rada svetovala, kako naj se cevi krpajo in koje vrste krp se priporoča. Krpati se morajo cevi vedno takrat, ko so že suhe in čiste brez vsakega blata.

Pri požarih, če se opaža, da je cev počila, naj se uporabi omot, ki se lahko napravi iz starih cevi. Takih omotov ima lahko vsako društvo po več kosov v brizgalnični omari in če se primeri slučaj, da cev počí, naj varih počene cevi zaznamuje, cev omota z omotom in ko bode potem cevi doma zopet urejeval, videl bo takoj, kje ima krpo položiti in cev zakrpiti. Če so pa cevi preveč razpočene, potem pa je najbolje, da se naroče nove cevi, a stare naj se hranijo za vaje.

Naj si gasilna društva zapomnijo to moje izkustvo, gotovo jim bo koristilo.

Novice.

Najnoveja mehanična lestva gasilnega društva Vič-Glince. Gasilno društvo Vič-Glince je naročilo od tvrdke K. A. Smekal-a podružnice v Zagrebu mehanično lestvo moderne in najnoveje vrste. Ta lestva je prispela pred nekaj časom, katero je imenovano društvo že prevzelo. Imenovana lestva je sestavljena na temelju najmoderneje tehnike in najnovejšega izuma tvorničarja R. A. Smekala. Lestva počiva na dveh velikih in enem malem kolesu; poslednje pa služi pri vožnji samo za okretanje in pričvrščanje lestve. Lestva se vzdiguje in podaljšava s pomočjo motovila in žičnih jermenov. Vsak podaljševalni del vzdiguje se sam zase ter daje znamenje zvonček, in ko pride na svoje mesto, se lestveni del sigurnostno zapre za lestveni klin s pomočjo samozapirala. Pri spuščanju lestve se ista malo privzdigne, da se odgne samozapiralo, na kar se oba dela spuščata na svoje prvotno mesto. Lestva je tridelna ter se more spuščati v višino ali globočino do 14 metrov. Ker ima lestva tloravnomer more se ista s terenom ravnati in za vsako stoji uravnati. Vse rokovodstvo je s pomočjo mehaničnega vretena tako olahkočeno, da more lestvo postaviti in sestaviti en sam gasilec v najkrajšem času. Lestva ne bode

samo krasila gasilni dom, temveč bode omogočala plezalen pristop do največje goreče zgradbe. Gasilnemu društvu Vič-Glince smemo torej častitati spricho pridobitve te moderne lestve.

V Postojni so čistili vodnjake, pri tem so seve uporabljali brizgalne gasilnega društva in glej ena brizgalna je črpala vodo iz globočine do 11 m, to je pač res čudovito, zakaj tak rekord se doseže malokdaj.

V Gorici je pogorel kinematograf z vsemi stroji in pripravami, sreča, da je bilo to izven predstave, škoda je velika, ki je pa ne krije zavarovalnica, ker lastnik ni bil zavarovan proti požaru.

Dunajsko gasilno društvo so alarmirali v l. 1906. 1481 krat in je delovalo v 702 slučajih. Od poklicnega gasilstva bilo je v službi 27.341 mož s 6340 konji skupno 1010 ur. Največ alarmov v enem dnevu bilo je 18. Dvakrat je šlo gasilstvo izven mesta, prostovoljni gasilci pa štirikrat. Vozovje mestnega gasilstva sestoji iz 18 elektromobilov, konj je 116. Mestno poklicno gasilstvo šteje pri površini 27.307 ha in 1.958.323 prebivalcih 9 častnikov s 493 možmi, od katerih pa ostane v vojskem času le 130 v službi. Stroški gasilstva so znašali 1.632.024 K 69 h; dohodki 180.614 K 13 h. Škoda povzročena po požarih je cenjena okroglo na 616.061 K, kosmati dohodek zavarovalnic znašal je 3.466.049 K.

Abesinsko poslanstvo pri gasilni vaji. Člani abesinskega poslanstva, ki so bili na Dunaju, so se udeležili na povabilo dunajske občine, gasilske vaje, in sicer pri centrali na Hofu. Po vpogledu vseh res lepih naprav, bila je vaja, ki je trajala z izvozom skoro eno uro. Odposlanci so opetovano izražali svoje začudenje na izvežbanosti, ter imajo priliko tudi v svojem delokrogu ustanoviti gasilstvo, ki gotovo še manjka.

Kdaj se pripeti največ požarov. Letni časi imajo vpliv na množino požarov, to je neovrgljivo. Razne okolnosti so, posebno kurjenje poletu in pozimi, vpliv razlike toplote, vpliv zidave hiš, ki rabijo pozimi daljšo razsvetljavo prostorov, dalje večja suhost poletu in nevarnost vsled strele in nakopičenje sena in slame. Po povprečni pozvedbi zadnjih 30 let se požari v mesecih razvrstijo naslednje: Od 1000 požarov pride povprečno 76 požarov na mesec januar, 65 na februar, 67 na marec, 68 na april, 90 na maj, 103 na junij, 114 na julij, 102 na avgust, 89 na september, 79 na oktober, 78 na november in 71 na december. Iz tega razvidimo, da dosežejo požari največje število v juliju, dočim pozimski meseci od oktobra do aprila ne kažejo posebno velike razlike. Da je poleti največ požarov je pripisati okolnosti, ker v teh mesecih često razsaja strela; 98 % strelnih udarcev je v poletnih mesecih, med katerimi zavzema juli tretjino z 32 %. Vpliv dnevnih časov na požar se kaže v tem, ker so ponočni požari gostejši nego podnevni. Čez leto je 55 % požarov ponoči in 45 % podnevu.

Krušna peč rešiteljica. V vasi Jurjevci na Ruskem izbruhnil je jeseni požar v kmetiški hiši. Plamen je tako naglo švignil po lesenem poslopju in hlevih, da so prestrašeni prebivalci le mislili na rešitev svojega življenja in so v naglici bežali. Plamen je švigal že skozi okna in vrata, ko se je pogrešilo dvoje otrok — deklice v starosti 13 let in dečka v starosti 12 let, ki sta spala v čumnati in bila v zmešnjavi pozabljena. Mati hotela je takoj v goreče poslopje, ali ravnokar pade škodlasta streha na kup, toraj je vsaka rešitev nemogoča. Pretresujoče je bilo vpitje staršev. Otroka sta se zbudila iz spanja šele, ko je plamen že švigal skozi okno v čumnato. Kriče sta hotela iz hiše, ali nemogoče jima je bilo ker je plamen povsod zabranjeval izhod. Skozi dim se vseeno prerineta do kuhinje, kjer deklica zagleda veliko krušno peč in v tem ji pride rešilna misel, da z bratom zlezeta v peč in jo za seboj zapreta. Ležeča v peči sta slišala prasketanje ognja in vpitje ljudi. Pred plamenom sta bila sicer otroka varna; a preti jima nevarnost zadušnja. Skozi dimnik privlil se je dim v peč in jo napolnjeval. Otroka sta komaj dihal pokrivši se čez obraz s svojo obleko, vendar to bi jima bilo malo pomagalo, če ne bi bil zrušil padli tram peči v toliko, da je nastala vrzel v velikosti dveh opek. Dim se je izkadir hitro skozi odprtino in otroka sta mogla vsaj za silo dihati. Več kot dve uri sta prebila v tem položaju, ker šele čez toliko časa je bilo mogoče ogenj pogasiti. Obupana mati je hitela v prostor, da bo poiskala ostanke zgorelih otrok — naenkrat začuje znane glasove — »mati, mati,« vpila sta otroka, »tukaj sva, odprite vratica.« Srečna mati imela je svoja ljubljena v naročju, ki sta bila na tako čuden slučaj rešena grozne smrti.

Sukno in platno za gasilske uniforme v veliki izbiri in razni kakovosti ima tvrdka Feliks Urbanc v Ljubljani. Pošilja vzorce s cenovnikom in plačilnimi pogoji brezplačno.

Rokavice in kravate za gasilce ima v zalogi tovariš Anton Leutgeb v Ljubljani. Tovariši, naša dolžnost bodi, da podpiramo zaslužnega gasilca. Cene so nizke.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Prešernove ulice

tvorniška zaloga posamentirnega blaga
in raznih potrebščin za gasilna društva.

**Naramnice za gasilce docela po postavnem
predpisu.**

Gasilske čepice z medenim ali tudi z zlato-
vezenim znakom.

**Signaine vrvice, rokavne žno-
rice, rokavice, kravate itd.**

Dobre konopne cevi, pasovi za moštvo itd.

**Preskrbe se tudi vse druge po-
trebščine za gasilce po najnižjih
cenah.**

Za gasilna društva olajšalni plačilni
pogoji; pri skupnem naročilu enakih
vrst primeren popust.

I. gornje-avstrijska naprava gasilnega orodja in oprave

Konrad Rosenbauer

v Lincu (Gor. Avstrijsko).

Sesalne brizge vsakega sestava.

Strešne, kljukaste, vtikalne in mehanične pomikalne lestve.

Vsakojava oprava za plezalce in šarže.

Razsvetljevalne priprave in glasbila.

—•• Sanitetne oprave in dimne krinke. —••—

Izvrstne konopne cevi neoprekosljive dobrote.

Cenovniki zastoj in poštnine prosto. Olajševalni plačilni pogoji.

Redovne vaje za slovensko gasilstvo

spisal

Franč Barle

dobiti je

pri pisatelju v Ljubljani na Rotovžu
in v trgovini Gerber

Izvod stane 40 h, s pošto 45 h.

Gasilci, kjer se nimate redovnih vaj, sezite po njih.

„Učiteljska tiskarna“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Gradišče št. 4 × Ljubljana × Gradišče št. 4

priporoča slav. krajnim šolskim svetom, šolskim vodstvom in učiteljstvu

uradne tiskovine

—•• iz svoje zaloge. —••—

Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastonj.

Postrežba točna.

Tudi vse tiskovine za županstva ima tiskarna po zmernih cenah v zalogi.

**Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča
dela ter jih izvršuje okusno in po solidnih cenah.**

Izvrševanje tiskovin v enobarvnem in večbarvnem tisku.

Tiskanje muzikalij in časopisov.

(5) 12—12

—•• **Litografija.** —••—

Telefon št. 118.

Poštna hranilnica št. 76.307.

Strojnotvorniška družba „UNION“ na Dunaju.

(D. z o. z.)

Pisarna in skladišče: Dunaj VIII/2, Hernalsergürtel.

Tvornice: Toplice in Sorgental na Češkem, Jöchstadt na Saksonskem.

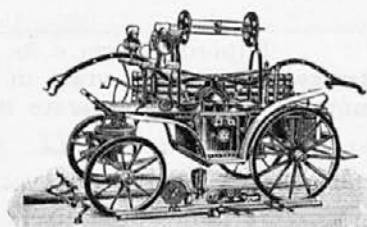
Nahrbtna
brizgalnica.

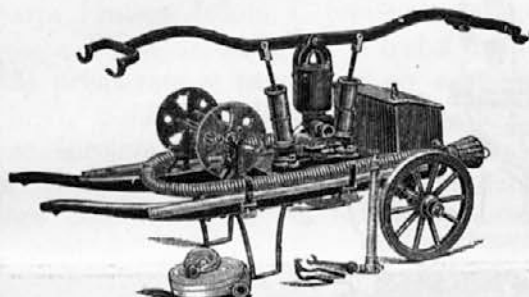
Nosila na kolesih.
Prosta nosila.
Nosila za bolnike.
Torbe za obvezila

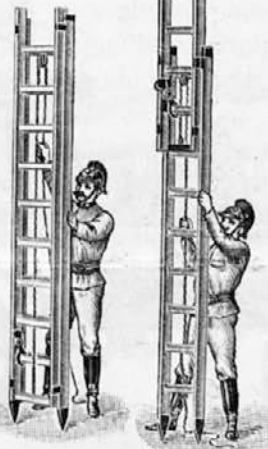
Osobne oprave vsake vrste.

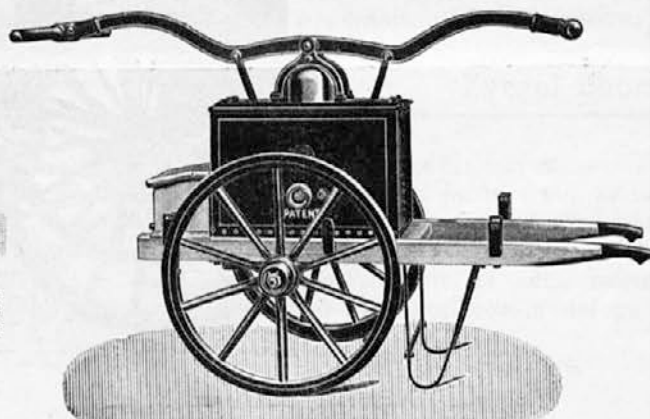
Štirikolesne vozne brizgalnice.
Konopne in lanene cevi lastnega izdelka,
surove in gumirane. Gumaste špiralne
cevi, navijaki, sklopniki, mlaznice, razpr-
ševalniki Pomočki za popravljanje cevi.

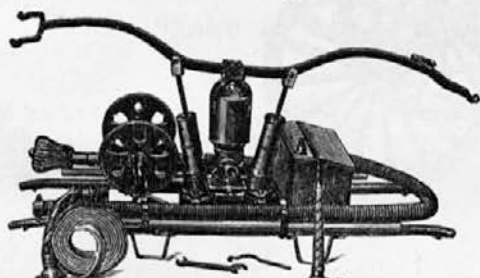
Dvokolesne brizgalnice.

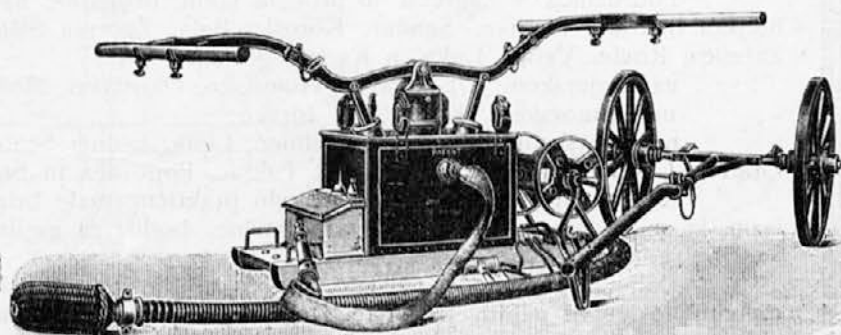
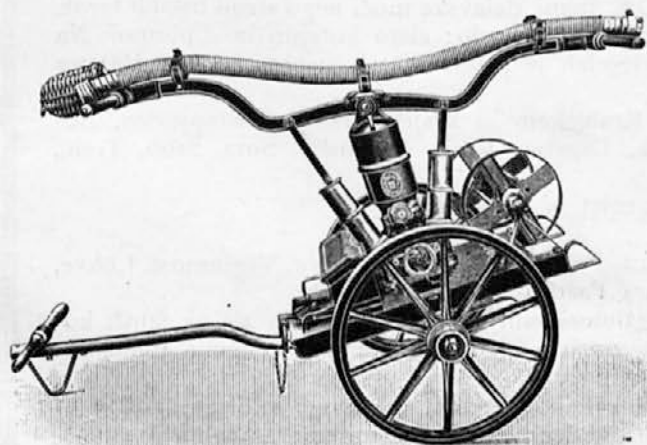
Nosilne premikalne lestve.
Strojne lestve. Dvokolesne
in štirikolesne kljukaste in
strešne lestve.

Omaraste brizge s premakljivo osjo.

Nosilne brizge z vodohranom in brez njega.

Dvokolesne snemalne brizgalnice z vodohranom ali brez njega, na ročni kolnici ali za konjsko vprego.

Najbolji izdelek! Nizke cene! Popolna garancija! Najuspešnejše delovanje! Lahki plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1820.

Ustanovljeno leta 1820.

Priporočena tvrdka po češki zvezi gasilnih društev.

C. kr. priv. tvornica brizgalnic, hidroforov, sesalk, lestev, cevi in oprave za gasilce

Praga - Smihov

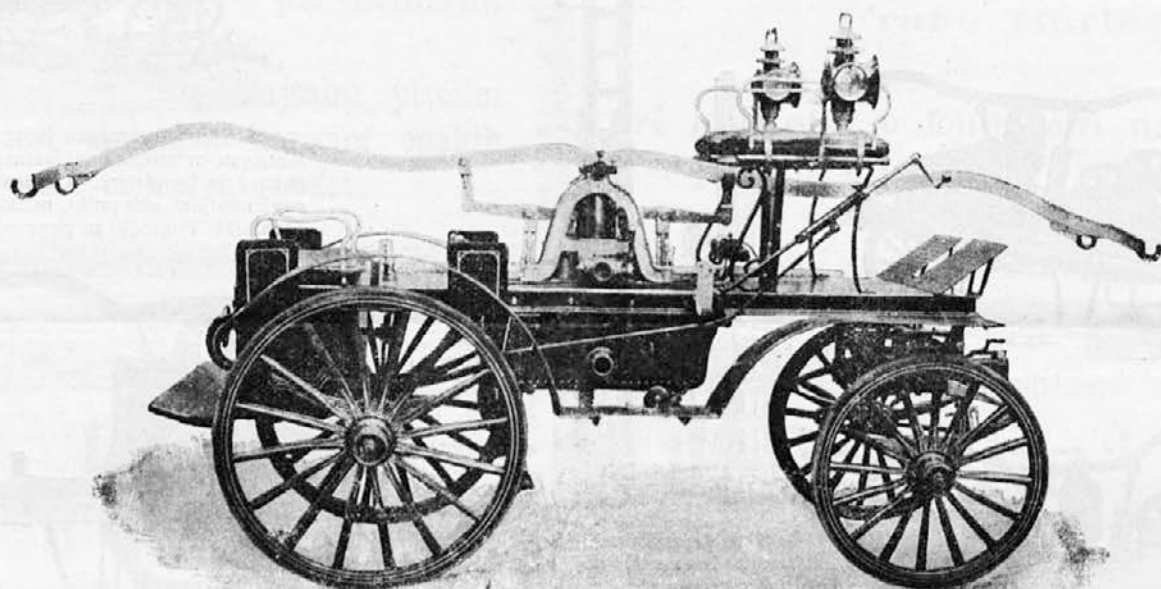
R. A. Smekal

Čeh blizu Olomuca

Podružnica v Zagrebu, Frankopanska ulica 9

Prva češko - moravska tkalnica lanenih in konopnih cevi, mehanična delavnica in livarna, odlikovana na raznih izložbah s 129 zlatimi in srebrnimi kolajnami.

Priporoča vsem c. kr. oblastem, občinam in gasilnim društvom, razne brizgalne, tehnične in gospodarske stroje vsake vrste in veličine, cevine in razne lestve, itd. — Telovadno orodje za šole in društva, motore, acetilinske aparate itd.

Najnovejši izum tvrdke R. A. Smekala so brizgalnice, ki zajemajo in mečejo vodo z desne in leve strani ter imajo ravnotež tako sestavljen, da potrebuje stroj 40% manj delavske moči nego stroji ostalih tvrdk. Ta izum je bil leta 1903. odlikovan v Pragi na razstavi z največjo nagrado: zlato kolajno in diplomu. Na Kranjskem, Primorskem, Štajerskem in Hrvatskem in ostalih deželah je prodanih teh strojev že nad 100 ter imamo od različnih gasilnih društev zelo laskava izpričevala.

Podružnica v Zagrebu je prodala takih brizgalnic na Kranjskem za kraje: Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Senčur, Koroška Bela, Zgornja Šiška, Dravlje, Idrija, Predoslje, Sora, Stob, Trzin, Žabnica, Royte, Velika Loka in Kamna gorica;

na Štajerskem: Ojstrškavas, Gomilsko, Okoslavci, Možganjci in Prekopa;

na Primorskem: Kobarid in Idrsko;

na Hrvaškem: Ravnagora, Delnice, Lipik, Dolnja Stubica, Požega, Kešinci, Samobor, Vrginmost, Lokve, Gradec, Ludina, Vrbovec, Koprivnica, Pakrac, Popovača in Stara Pažova.

Razen teh strojev izdelujemo zelo praktične male brizgalnice »univerzalke« na dveh ali na štirih kolesih, ki so za prvo pripomoč prav praktične, bodisi za gasilna društva ali pa za občine, ki imajo malo denarnih sredstev.

Dalje izdelujemo vse ostalo gasilno orodje in potrebščine kakor čelade, pasove, sekirice, ročne in mehanične lestve najnovejše vrste. Delavske in paradne obleke, čepice in gasilna znamenja po najnižjih cenah.

Občinam in gasilnim društvom olajšalni plačilni pogoji na obroke.

Za vse stroje se jamči pet let.